

SÖDERBYBLADET

Nr 8 Årgång 16 september 2016 ISSN 1459-8493
Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund Byråd r.f.

SVHLG informerar

Pengar att hämta!

Fråga i kassan om du har återbäring kvar att lyfta.

Björkens representant

Björkens representant besöker vår butik fredag 16.9. kl. 11.00 - 17.00

Film från skärgården största köpcenter

Nu kan du se en kortfilm på nätet <http://www.tarmolahikauppjas.fi/videot>. Tryck på Katso videoita och välj Södra Vallgrund Handelslag.

Filmen presenterar det köpcenter som ägs helt och hållet av byborna i Södra Vallgrund.

Ett stort tack till tidigare generationer som startat projektet och till de generationer som utvecklat det och till kommande generationer som bevarar det!

Södra Vallgrund Handelslag

Öppethållningstider i Vallan

Vallan meddelar att höstens öppettider är lördagar mellan 11 och 20, söndagar mellan 11 och 19.

Marthorna informerar

Marthorna samlas i Sommaröhallen måndagen den 19 september 15-17.

Samling varannan vecka och jullunch i december.

Alla är hjärtligt välkomna, också nya medlemmar.

Giovanna Teir kommer lördagen den 22 oktober till uf-lokalen. Hon ger oss tips om användningen av olika oljor i matlagningen.

Kristina M Back, tfn 044 514 0604

Hej alla hurtiga stavgångare!

Vi tar en första tur 19.9.2016. Start kl 9.00 från Sommaröhallen. Kom med och bekanta dig med byn.

Hälsar Lisa och Annette

UF Havsbandet: Öppet Hus

Nu kör vi igång med öppet hus igen varannan tisdag kl 18-19.30. Som tidigare försöker vi köra med lite arrangerat program. När vi bakar eller pysslar kostar det en liten summa/barn, för att täcka upp materialkostnaden. Vi fixar toast 20.9 (2 euro/barn), Lek och spel 4.10, Kortspel 18.10, Vi bakar 1.11 (2 euro/barn) och filmkväll 18.11.

Sommaröhallen är öppen fredagar, lördagar och söndagar till slutet av september. Sista öppettiden är 25.9.

Byrådets medlemsavgifter samlas fortsättningsvis in, säg till i kassan.

Kom ihåg hantverkarmöte söndagen 4.10.

Korsholmare finalist i prestigefylld filmtävling

Johannes Östergård från Korsholm är en av finalisterna i Student Academy Awards med sin dokumentärfilm Tarfala. Filmen handlar om Lars som bor ensam i Tarfaladalen vid foten av Kebnekajse i Sverige.

Östergårds frågeställning i filmen är om man kan vara lycklig ensam eller om man är i behov av människor runt omkring sig för att uppnå lycka.

Johannes Östergård har länge velat göra en dokumentärfilm. För två år sedan var

han uppe i norra Sverige där han gjorde en tv-serie. Av en händelse var det Lars stuga de hittade fram till då de överraskades av en snöstorm. Östergårds dröm i kombination med Lars livssituation resulterade i en dokumentärfilm.

Johannes Östergård är uppvuxen i Södra Vallgrund. Då hans filmintresse ökade flyttade han till Österrike för att göra slalomfilmer i Alperna. Efter ett tag började han studera tv och film på en högskola i München.

Vad är Student Academy Awards?

Oscarsgalan är välbekant för många. Student Academy Awards är som namnet säger en variant för studerande. Dokumentärfilmen Tarfala är Johannes Östergårds examensarbete som högskolan i München har skickat vidare till filminstitutet Germans Films som i sin tur valt ut det som ett bidrag till Student academy awards i USA. Av 1700 filmer väljs 200 stycken till semifinal. Nu är Tarfala ett av de 39 bidrag i sju olika kategorier som är i final.

-Jag kan inte riktigt förstå att det har hänt, säger en glad Johannes Östergård. Vinnarna i Student Academy Awards utses i augusti och priserna delas ut 22 september. Tre vinnare får också en gratisbiljett till Oscarsgalan.

(Vinnare i kategorin blev "The Most Beautiful Woman" Maya Sarfaty, Tel Aviv University (Israel). Andra pris: Tamar Kay "The Mute's House" The Jerusalem Sam Spiegel Film School (Israel).)

Källa:

<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/08/06/korsholmare-finalist-i-prestigefylld-filmtavling>

På lingonröda tuvor

På lingonröda tuvor och på vilande mo, där furuskogen sussar sussilull och sussilo.

Där fick man se dem en och en och stundom två och två, med lingonkorg i handen komma skuttande på tå.

Ref:

Ja, de var plockare från Vallgrund de va plockare från stan.

Ja de krylla utav folk som plocka lingon hela dan.

De var bönder, pensionärer, kontorister, tjänstemän.

De va folk som villa bort sej och fick svårt att hitta hem.

I slutet på augusti fick man se med vilken fart,

folk kuta runt i skogen efter halvrod lingonkart

Det gick ju vilda rykten om ett skyhögt lingonpris,

så man fyllde sina säckar full med lingon, bark och ris. (Ref: --)

På Högskärsskogsbilvägen stod det bilar överallt.

Från hela Vasa län kom folk som plockade och svalt.

Guldrushen i Klondyke artonhundranittisex,

va ingenting att jämföra med höstens lingonspex. (Ref: --)

Man gick ju som en sampotröska över skog och mark,

och fyllde sina säckar full med lingon, ris och bark

Man gav sej knappast tid ens till en liten kaffetår,

man kröp på alla fyra över kärr och genom snår. (Ref: --)

Man hann ju knappast med sin skörd till skogsbilvägen där,

så kommer det en Ford Transit och köper alla bär.

Man får sin näve full med "fyrk" sen plockar man igen

och först när månen har gått upp så söker man sig hem. (Ref: --)

Man kom med flyg att räkna våra älgar nu i år,

och blev ju smått förvånad när man såg så många spår.

Det krylla utav liv så man trodde man fått fnatt,

men plötsligt gick det upp ett ljus och då förstod man att:

Ref:

Ja de va plockare från Vallgrund, de va plockare från stan.

Ja de krylla utav folk som plocka lingen hela dan.

De va bönder, pensionärer, kontorister, tjänstemän

ja de va folk som villat bort hade svårt att hitta hem.

Året mellan 1981-1983. Kilopriset 12-15 mk/kg.

Lars-Ola Berg

Mitt Världsarv

Vaknar. Klockan är sex på morgonen och ett dovt muller från en traktor väcker mej. Jag stiger upp och drar upp rullgardinen i fönstret. Himlen är blå och enstaka vita molntussar syns. Äntligen! Förväntan fyller min kropp. Efter flera veckors regn och blåst har vädret klarnat och solen syns för första gången på länge. Nu kan höbärgningen börja på allvar. Jag känner i luften att vi i skären som sysslar med höbärgning nu idag har sprakande energi och lust att börja på. Det är ett tävlingslopp som startar idag. Vi mot vädret, vem hinner först, lågtrycket eller vi? Hinner vi få in torrt hö utan en droppe regn? Hela vårt kulturlandskap kommer att få en ansiktslyftning. På ett par veckor framöver kommer hela skärgården att byta utseende. De nu överväxta åkrarna med högt gräs och spirande videbuskar blir förvandlade till gröna fält där flyttfåglarna kommer att kunna mellanlanda på sin resa söderut. Det är som är man byter om från vinterkläder till sommarkläder. Det tunga gröna täcket kastas av och landskapet öppnar sig. Som islossning på våren då isen på fjärden går.

Vi är många som startar idag, traktorer körs ut, maskiner tas fram. De har reparerats, oljats, setts över så att arbetet skall löpa smidigt och utan problem. Snart är Vallgrundvägen fylld med traktorer. Gamla traktorer, lite nyare traktorer. Alla färger och modeller finns där. Gula traktorer, gröna, vita röda traktorer. Olika märken är representerade: Fiat, Valmet, Ford, Ferguson, Valtra, Nuffield, David Brown. Traktorn berättar vem ägaren är. Vålomskötta gamla traktorredskap

används. Alla som sysslar med jordbruk kan skruva och serva. Man känner sin traktor, ja man vet vilka kroniska problem ens traktor och traktorredskap har. Nu är det liv och rörelse, höbärgningen står i centrum. Skärgården lever.

Det är spännande tider. Skall höet få torka utan att en enda regndroppe skall blöta ner det? Väderleksprognosen följs noga upp. Man kontrollerar Vasa vädret och vädret i Umeå, vi finns ju mittemellan så om det är högtryck på Höga kusten och lågtryck i Vasa så kan det hända att vi i Kvarkens världsarv klarar oss utan regn. Ofta finns vi i kanten av lågtrycken och har fint soligt väder då det åskar och regnar på fastlandet.

Höbärgningen går framåt i snabb takt. Gräset på ängar slås omkull. Det nyslagna gräset doftar grönt och gott. Dimman dansar som ängsälvor i sommarnatten och lägger sig sedan ned som ett vitt täcker över ängarna. För hundra år sedan svallade havet fritt här, nu är det ny mark som vi brukar. Det är med vördnad jag går över ängen. Det kittlar i fantasin, är det verkligen ängsälvor jag ser? Kan det vara en drunknad fiskare som nu dansar i dimman över ängen? Vem seglade här förbi för hundra år sedan? Det doftar gott, luften är frisk och mättad av dofter från dimvått gräs. Kvittret från någon enstaka fågel hörs. Att sova känns avlägset. Att uppleva sommarnatten i Kvarkens skärgård såhär är obeskrivligt, magiskt vackert.

Höet breds så att det torkar snabbare, räfsas ihop i strängar och balas. Nu är det dags. Släkt och vänner kontaktas. Många hjälpande händer behövs då höet som balas till småbalar skall plockas in. Alla hjälpande händer är värdefulla. Alla åldersgrupper ryms med, lillen i barnvagnen och mormor åttiofem år, alla är lika välkomna med. Hölassen lastas, det är högt till himlen, finns ingen begränsning uppåt hur högt ett hölass kan lastas. Det är elledningarna över Vallgrundvägen som sätter stopp för hur högt ett lass får bli. Det är nu som kaffe och rödlemonad med syltgrisar smakar som allra bäst!

Det är kväll. Jag sitter på trappan och njuter av utsikten. Byarna i skärgården har bytt klädsel, det är öppet och ljus, luften är hög och klar. Kulturlandskapet i skärgården är utesägligt vackert. Den röda ladan lyser fint i kvällssolens sken. Svalorna flyger i luften. Det har tystnat i byn. Lugnet har lagt sig. Traktorerna är stallade, traktorredskapen servade och inkörda i väntan på nästa sommar. Det känns skönt i kroppen. Finns det någon ljuvligare plats att bo på än här? Och vem var det som seglade förbi?

29.7.2016

Beatrice Östergård

Beatrice Östergårds text vann andra pris i skrivtävlingen "Mitt Världsarv", en tävling som avgjordes i samband med Världsnaturarvets 10 årsjubileum. Antti Tuuri var huvuddomare och tävlingen arrangerades av Forststyrelsen, Yle Österbotten, Yle Pohjanmaa, Världsarvet i Kvarken r.f. och Visit Vasa.

Mera publicitet

Byn har synts i många olika forum i år, bland annat tack vare utnämningen till Årets by. Här är en text som publicerats på Leader Aktion Österbottens hemsida <http://leaderpohjanmaa.fi/sv/i-sodra-vallgrund-finns-den-traditionella-bykanslan-kvar/> skriven av Kirsi Tikkanen:

I Södra Vallgrund finns den traditionella bykanslan kvar

En dålig dag blir lite bättre när man kör över Replotbron och Södra Vallgrunds bekanta åkrar och landskap över byn kommer fram. Så konstaterades vid den årliga byafesten i Södra Vallgrund, som plötsligt blev Årets by fest. Aktion Österbottens och Österbottens Förbunds val föll på den här lilla byn med 350 invånare, som ligger på Replot, en plats där havslandskapet är som vackrast.

I byn som hör till Unescos världsarvsområde finns många vackra platser, en av dem är Sommarösund, en två kilometer långa havsvik. Bredvid den hittar man simstranden, en samlingspunkt för byn. Den och en byabrygga har man reparerat på talko och byn har också varit

med i Aktions Österbottens samordningsprojekt Hamn-invest.

I byn arbetar ett aktiv byråd. Ordförande Maria Kronqvist-Berg, mamma åt tre barn och bibliotekschef i Malax, har börjat i sin uppgift i mars. Familjen flyttade till byn för 4 år sedan.

- Det är värt att pendla för det som väntar på här. Här man får en naturupplevelse genom att stiga ut genom dörren. Tystnaden vintertid är jätte speciell. Vi sökte en tomt i närheten av staden, här fanns tillräckligt med utrymme men också en traditionell bykänsla. Vi har blivit väl mottagna och det tog inte så länge innan jag fick frågan om jag vill vara med i rådet.

I byn fungerar aktiva föreningar och handelslaget ägs av byborna. Byrådet startade också verksamhet i Sommaröhallen i början av 90-talet. Där säljs småföretagarnas och hantverkarnas produkter, besökarantalet är 10 000 per år. För byn var byskolans stängning ett hårt slag.

- Att byn blev utnämnd till Årets by, kom vid en mycket bra tidpunkt eftersom stämningen inte var så bra efter att skolan hade lagts ner. Den här utnämningen är jättepositiv och alla är stolta över den.

Byborna strävar efter att vara öppna och att samarbeta med grannbyar, fast situationen har kanske varit annorlunda tidigare. Nu samarbetar man med alla byar i Replot för att utveckla ön.

- Medlem i byrådet kan vara en person som är fast bosatt i byn, men även villaägare är viktiga för oss. De använder butikens och Sommaröhallens service. Evenemang som vi ordnar är riktade lika mycket till dem som oss stadigvarande invånare. Vi är öppna för nya idéer, påminner Kronqvist-Berg.

SÖDERBYBLADET

Södra Vallgrund Byråd r.f.

Monika Nissander

e-post: [soderbybladet\(a\)outlook.com](mailto:soderbybladet(a)outlook.com)

www.korsholmsskargard.fi > föreningar och samfälligheter > Södra Vallgrund Byråd r.f.

Material till nästa tidning bör inlämnas senast vecka 42!